

Poznań, 20 grudnia 2009 roku

LIST OTWARTY

Sławomir Hinc
zastępca prezydenta Miasta Poznania
ds. oświaty i kultury

Szanowny Panie Prezydencie!

Wyrażamy głębokie zaniepokojenie wobec sytuacji wykluczających konsultacji społecznych Karty „Kulturalny Poznań”, będącej elementem przygotowań Strategii „Poznań 2030”. Konsultacje te odbyły się niestety bez wiedzy większości poznańskich organizacji pozarządowych – zaproszono na nie tylko wybranych według niejasnego klucza przedstawicieli a znaczna część zainteresowanych dowiedziała się o nich dopiero po fakcie. Taka sytuacja stoi w sprzeczności wobec zapisów Karty Współpracy Miasta Poznania z Organizacjami Pozarządowymi. Karta ta określa podstawowe zasady współpracy organizacji z samorządem, wśród których wymienia partnerstwo, pomocniczość, efektywność i jawność. Jako główny cel wskazuje potrzebę współpracy i dialogu, służącego diagnozowaniu i zaspokajaniu potrzeb mieszkańców. Tymczasem Urząd Miasta nieraz udowadniał, że są to zapisy jedynie deklaratywne, nie mające odzwierciedlenia w praktyce.

Jako środowisko pozainstytucjonalnych twórców poznańskiej kultury nie akceptujemy tworzenia strategii rozwoju kultury oraz podejmowania innych istotnych decyzji mających swoje konsekwencje w najbliższych dziesięcioleciach, bez naszego udziału i konsultacji z nami. Organizacje pozarządowe to przecież ważny element budowy kapitału społecznego i potencjału miast, wskazywany przez ekspertów jako jeden z filarów przyszłego kształtu kultury. Potwierdzają to doświadczenia europejskie. Dodatkowo trwające właśnie prace nad nowelizacjami ustaw związanych z prowadzeniem działalności kulturalnej a także zapisy tzw. „Reformy Hausera” poszerzają pole możliwości działań trzeciego sektora i wskazują na ich wzrastający udział w procesach rozwoju oraz prowadzenia działalności kulturalnej. Co więcej, także w wypowiedziach lokalnych polityków spotykamy się z deklaracjami podkreślającymi wagę i efektywność działań organizacji pozarządowych, co znalazło swoje odzwierciedlenie we wspomnianej strategii, w postaci zapisów Karty „Obywatelski Poznań”. Niestety deklaracje te mają nikłe odzwierciedlenie w codziennej praktyce samorządu, często ograniczając rolę organizacji do poziomu petenta, nie partnera.

Sytuacja fasadowego traktowania partnerstwa oraz kształtu konsultacji społecznych jest niestety stale powracającą praktyką procesów decyzyjnych władz miasta. Począwszy od nieprzejrzystych i mało efektywnych działań związanych z ubieganiem się Poznania o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, poprzez brak zdeterminowanych działań prowadzących do powstania w możliwie najbliższej przyszłości Centrum Kultury Nova Gazownia (oraz innych perspektywicznych dla rozwoju poznańskiej kultury projektów), aż do obecnych prac nad strategią rozwoju poznańskiej kultury. Zamiast tego, mamy do czynienia z „polityką rozbłyków” polegającą na chwilowym zapale nad kolejnymi społecznymi projektami. Niestety, mimo licznych deklaracji, głos niezależnych środowisk i mieszkańców Poznania ostatecznie okazuje się nieistotny, a obywatelskie inicjatywy przegrywają z bardziej atrakcyjnymi politycznie i medialnie nośnymi inicjatywami władz (jak wcielany w życie, mimo wielu sprzeciwów, projekt realizacji Festiwalu Rock In Rio).

Poznaniowi potrzeba wyrazistej polityki kulturalnej, czyli stwarzającego perspektywy rozwoju szeroko konsultowanego długofalowego planu. Potrzeba realnej strategii wywodzącej swój potencjał z miejscowych uwarunkowań, tradycji i kapitału społecznego, ale sięgającej w przyszłość, otwartej na nowe inspiracje i budowanie kolejnych lokomotyw sukcesu. Tymczasem zaproponowana przez zespół

złożony głównie z urzędników i szefów miejskich Instytucji Kultury Karta strategiczna „Kulturalny Poznań” nie spełnia swojej roli, będąc raczej zestawieniem już funkcjonujących w Poznaniu projektów (głównie tych realizowanych przez instytucje i osoby zaproszone do tworzenia karty), niż dokumentem strategicznym. Jeśli tylko stworzona strategia ma spełnić swoją rolę, taka sytuacja jest niedopuszczalna.

Dla dobra naszego miasta potrzeba nam współpracy ponad podziałami i szerokiego czerpania z inicjatyw powstających oddolnie, zarówno wśród organizacji, jak i mieszkańców Poznania. Między innymi dlatego założyliśmy Federację madeinpoznan.org – organizację parasolową, strażniczą i animacyjną – w ramach której chcemy inicjować nowe formy dialogu z samorządem, a także dbać o umacnianie współpracy i pozycji poznańskich organizacji pozarządowych funkcjonujących w sektorze kultury i sztuki. Wierzimy, że nasza działalność, daleka od jednostkowych interesów, służyć będzie szerokiemu gronu animatorów i twórców kultury. Zaraz po zakończeniu procesu rejestracji zapraszamy wszystkie zainteresowane organizacje do wspólnego działania na rzecz rozwoju kultury i społeczeństwa obywatelskiego.

Wobec zaistniałej sytuacji, w trosce o rozwój naszego miasta oraz partnerskich relacji pomiędzy organizacjami pozarządowymi i samorządem lokalnym postulujemy:

1. powtórzenie konsultacji Karty „Kulturalny Poznań” oraz zmian w procedurze konsultacji kolejnych kart Strategii Poznań 2030 (konieczna możliwość wcześniejszego zapoznania się z dokumentami będącymi podstawą konsultacji, wyznaczenie terminu nadsyłania opinii oraz zawiadomienie o konsultacjach z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem);
2. wstrzymanie uchwalenia w budżecie miasta na 2010 rok kosztów inwestycji związanych z organizacją w Poznaniu Festiwalu Rock In Rio i rozpoczęcie konsultacji społecznych w tej sprawie;
3. większą transparentność działań Biura Poznań ESK 2016 (które obecnie razi niekompetencją i beczynnością) oraz innych działań miasta zmierzających do uzyskania przez Poznań tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2016;
4. stworzenie struktury złożonej z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli samorządu, która stanowiłaby platformę informacyjno-konsultacyjno-doradczą dla tworzenia partnerskich relacji pomiędzy organizacjami i Urzędem Miasta (na wzór funkcjonującego przy Radzie Miasta Warszawy Forum Dialogu Społecznego wraz z branżowymi komisjami o odpowiednich kompetencjach opiniodawczo-doradczych);
5. rewizji kształtu i praktyki działania Miejskiej Rady Pożytku Publicznego – obecnie nie reprezentuje ona niestety głosu większości organizacji, konieczna jest w niej zmiana proporcji przedstawicieli magistratu w stosunku do ilości przedstawicieli organizacji, tak by organizacje miały w niej reprezentację większościową;

Wypełnienie powyższych postulatów, w naszym przekonaniu, doprowadzi do zainicjowania procesu jakościowej zmiany kształtu współpracy Urzędu Miasta i organizacji pozarządowych. Ewolucji w kierunku relacji opartej na zasadach realnego partnerstwa, pomocniczości, efektywności i jawności (wywiedzionych z Ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie), która stanowi warunek konieczny dla zrównoważonego, opartego na kapitale społecznym rozwoju Miasta Poznania.

Z wyrazami szacunku,

Federacja madeinpoznan.org

/Fundacja Mały Dom Kultury

Fundacja Tranzyt

Poznańskie Stowarzyszenie Inicjatyw Teatralnych

Stowarzyszenie Artystyczne Usta Usta

Stowarzyszenie Artystyczno-Edukacyjne „Środek Świata”

Stowarzyszenie STARTER/